

Lesnická
a dřevařská
fakulta

LS 2014 Brno

připravili: Jan Pecháček, Dušan Vavříček

Pedologie - cvičení V

Půdní taxonomie

Mendelova
univerzita
v Brně

Referenční tř.: Leptosoly

Půdní typ : Litozem

- **hl. znaky:** velice **mělké** půdy s hloubkou do 10 cm, pak již nastupuje **kompaktní hornina**
- vyvinuty jsou zde pouze 2 horizonty (O, Ah)
- vyskytuje se pouze ostrůvkovitě v pahorkatinách a hornatinách
- **stratigrafie** - O – Ah – (Cr) – R

Referenční tř.: Leptosoly

Půdní typ : Ranker

- **hl. znaky:** **skelet** zaujímá v půdním profilu **> 50%** objemu, vždy na **silikátových horninách**
- díky nadměrné skeletnatosti jsou to půdy vysoce provzdušněné – v nižších polohách zde porosty trpí nedostatkem vody
- vyskytuje se ostrůvkovitě na území s členitým reliéfem (pahorkatiny, hornatiny), většinou na příkrých svazích
- vázán na lesní porosty javorové řady
- **stratigrafie:** O-Ah (Am,Au)-Cr- R
- **subtypy:**
  - modální
  - umbrický
  - podzolový
  - suťový
  - kambický
  - melanický
  - litický

Ranker modální

Referenční tř.: Leptosoly

Půdní typ : Ranker

Referenční tř.: Leptosoly

Půdní typ : Rendzina

- **hl. znaky:** - skeletnaté půdy, nejsou podmíněny 50 % výskytem skeletu, vždy na karbonátových horninách (vápence)
- karbonáty jsou přítomny v celém půdním profilu (půda tedy šumí s HCl)
- výskyt je v ČR omezený, nachází se pouze v krasových oblastech
- půdy méně úrodné, protože mají jednostranný chemismus (hodně Ca, Mg, nedostatek K, P), v letních měsících rychle vysychají (důvodem je vysoká skeletnatost a zkrasovatělé podloží)
- **stratigrafie:** O-Ah (Am)-Crk-Rk
- **subtypy:**
  - modální - vyluhovaná
  - kambická - rubifikovaná
  - litická - suťová

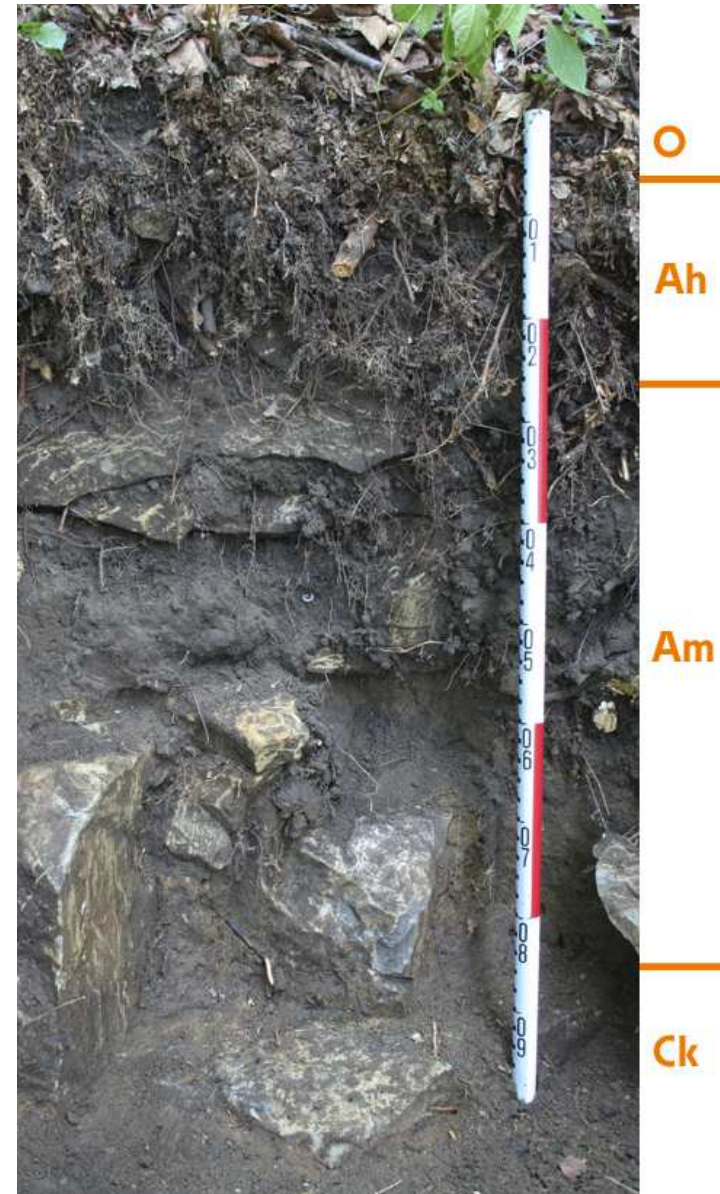
Referenční tř.: Leptosoly
Půdní typ : Rendzina

Referenční tř.: Leptosoly

Půdní typ : Pararendzina

- **hl. znaky:** **skeletnaté**, nejsou však podmíněny **50%** výskytem skeletu; výskyt vždy na **silikáto-karbonátových horninách (vápnité) pískovce, opuky, slíny)**
- poměrně **úrodné lesní půdy** - mají vyrovnanější chemismus než rendziny a lepší vododržnost
- vážou se na ní lesní společenstva živné řady B a přechodné řady B/C
- **stratigrafie:** O-Ah (Am,Ap)-Crk-Rk
- **subtypy:**
  - modální
  - kambická
  - suťová
  - pelická
  - vyluhovaná
  - litická
  - arenická

Referenční tř.: Leptosoly
Půdní typ : Pararendzina

Pararendzina pelická

Referenční tř.: Regosoly

Půdní typ : Regozem

- **hl. znaky:** v celém profilu je výrazně písčité, vyvinuta na **sypkých sedimentech**, zejména na **vátých píscích**
- extrémní fyzikální vlastnosti: nízká vododržnost, rychle se přehřívají
- dřeviny zde trpí nedostatkem vody i živin, zalesněny většinou borovými porosty
- **statigrafie:** **O** – **Ah** (Ap, Ao) – **C**
- **subtypy:**
  - modální – arenická
  - oglejená – glejová
  - vyluhovaná – psefitická
  - karbonátová – pelická

Regozem arenická

Referenční tř.: Regosoly

Půdní typ : Regozem

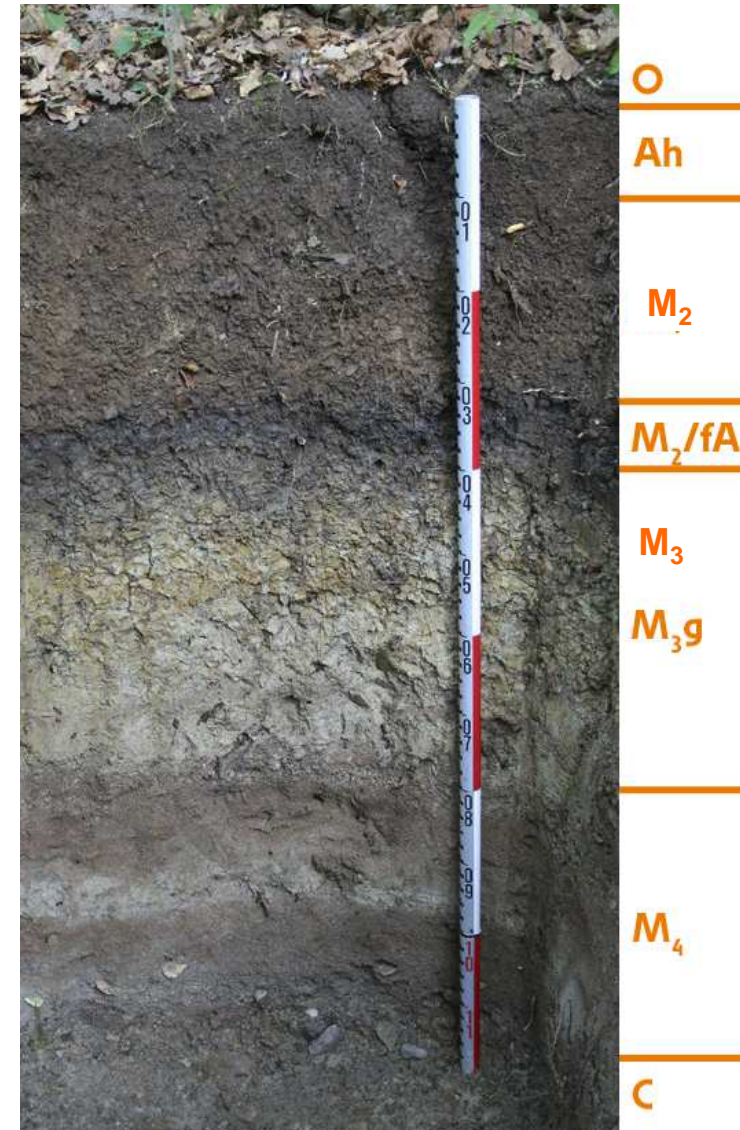

- dřeviny: borovice lesní, dub zimní
- rostliny: kostřava ovčí, kivil písečný, vřes obecný

Referenční tř.: Fluvisoly

Půdní typ : **Fluvizem**

- **hl. znaky:** půdy, které se nacházejí v nivách řek a potoků. Vznikají **usazováním sedimentů po pravidelných povodních.**
- nejvýraznějším znakem je proto **vrstevnatost** (=vrstvy sedimentů, které se označují M) a nepravidelné rozložení organických látek v celém půdním profilu.
- úrodnost těchto půd je závislá na charakteru sedimentů – většinou jde o ornici splavenou z horních částí povodí, jde o **velice úrodné** půdy
- **statigrafie:** **O - Ah** (Ap) - **M_{1-x}** - **C**
- **subtypy:**
  - modální   – stratifikovaná
  - kambická   – oglejená
  - karbonátová   – psefitická
  - arenická   - pelická

Fluvizem stratifikovaná

Referenční tř.: Fluvisoly

Půdní typ : Fluvizem

Fluvizem oglejená

Referenční tř.: Fluvisoly

Půdní typ : Fluvizem

Referenční tř.: Fluvisoly

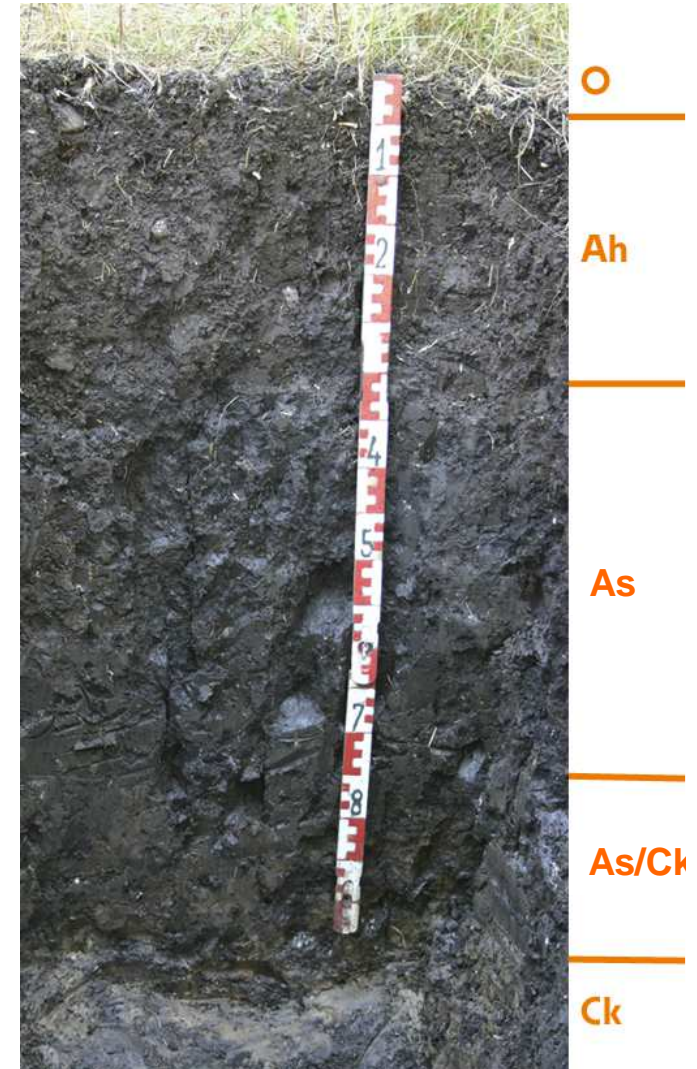
Půdní typ : **Koluvizem**

- **hl. znaky:** půdy, nacházející se ve **spodních částech svahů**, vznikají akumulací (= usazováním) erozních sedimentů z výše položených partií.
- Tyto sedimenty musí mít charakter **humusu**, vytváří se zde akumulovaný humusový horizont Az. Tento horizont musí mít mocnost > 0,25 m. v další části půdního profilu již navazují horizonty typické pro půdní typ v dané oblasti.
- jejich rozsah je v ČR velice omezený, zatím nebyl jejich výskyt mapován
- **statigrafie:** **O** – **Az** - **Bv** (Bt, Br, Bp, Bq, Bm) - **II C**
- **subtypy:**
  - modální   – oglejená
  - karbonátová   – arenická
  - pelická

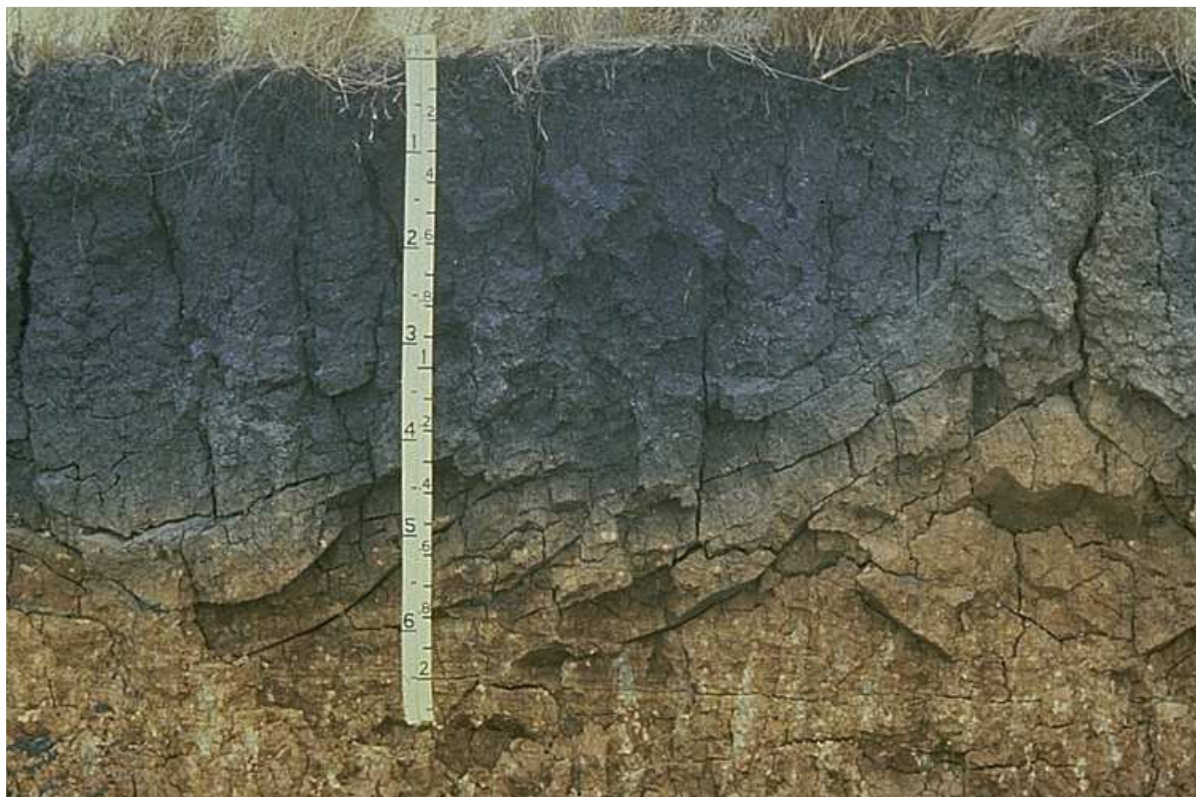
Referenční tř.: Vertisoly

Půdní typ : Smonice

- **hl. znaky:** půdy vyvinuté ze smektických jíílů, v suchých oblastech (u nás jižní Morava, západní Čechy)
- poznáme je dle tirsového humusového horizontu As. Tento horizont je 40-60 cm hluboký, tvoří se zde trhliny, klínovité agregáty („hrudky“) a šikmé skluzné plochy
- **statigrafie:** O - As - As/Ck - Ck
- **subtypy:** modální

Referenční tř.: Vertisoly
Půdní typ : Smonice

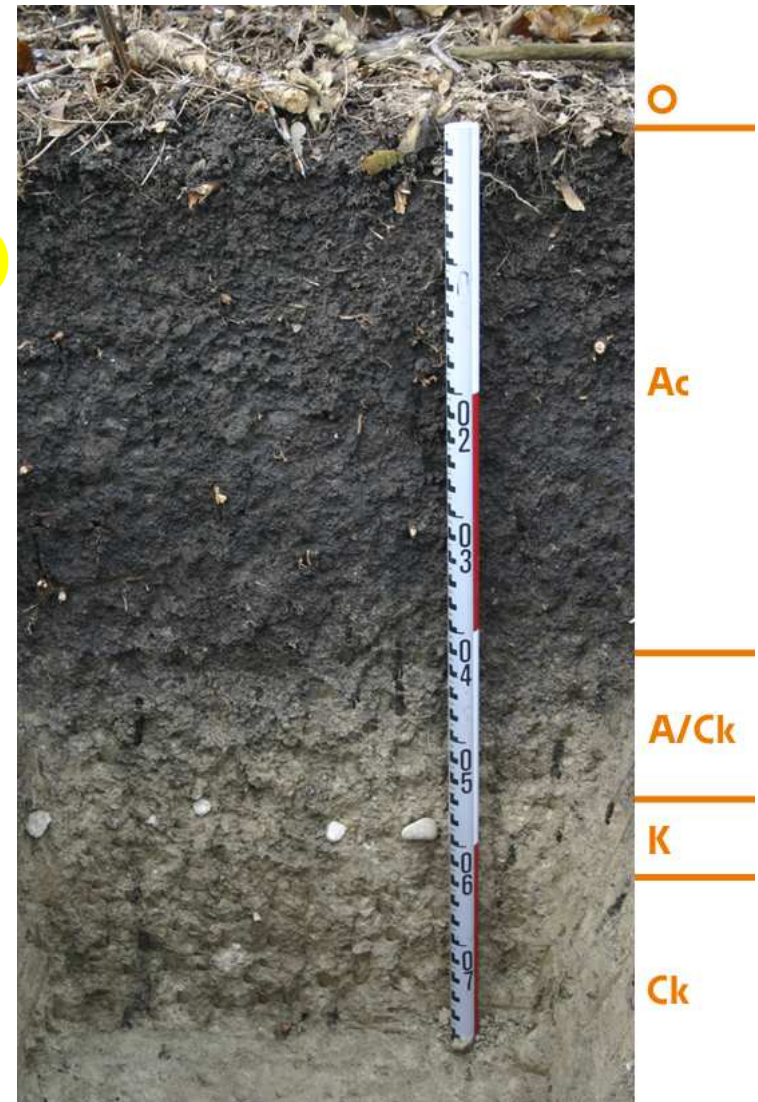

Referenční tř.: Černosoly

Půdní typ : Černozem

- **hl. znaky:** v půdním profilu dominuje **černický horizont Ac**. Tento horizont má hloubku > 30 cm, je černý, kyprý a má vysoký obsah velmi kvalitního humusu
- vznikají nejčastěji na **spraších**, u nás se vyskytují v nejteplejších oblastech v polohách **1.-2. LVS (Polabí, Hanná, jižní Morava)**
- naše nejúrodnější půdy, vysoká zásoba živin však často nebývá plně využita, protože lesní porosty zde trpí suchem
- vážou se na ně lesní společenstva typu **dřínové a habrové doubravy**
- **vznik:** ve stepních oblastech, horizont Ac byl vytvořen specifickými humifikačními procesy travní vegetace při nedostatku vody
- **stratigrafie :** **O – Ac – A/Ck – Ck**
- **subtypy:**
  - modální
  - černická
  - pelická
  - luvická
  - arenická

Referenční tř.: Černosoly
Půdní typ : Černozem

Referenční tř.: Černosoly

Půdní typ :Černozem

- Pouzdřanská step –třemdava, kavyly, katrán tatarský

Referenční tř.: Černosoly

Půdní typ : Černice

- **hl. znaky:**
- tato půda navazuje na výskyt černozemí v oblastech, kde je **zvýšená hladina podzemní vody** – v lužních lesích
- **černozemi je velmi podobná**, na rozdíl od ní má celkově vyšší obsah humusu, v černickém a substrátovém horizontu je dobře patrné oglejení
- vysoký obsah živin je při dostatečném množství vody využit, proto jsou zde velmi **kvalitní a produkční porosty** Ulmeto-fraxinum, Ulmeto
- **stratigrafie:** **O-Acn-ACg-Cg**
- **subtypy:**
  - modální – fluvická
  - glejová – arenická
  - pelická

O

Acn

illimerizace (1/4)

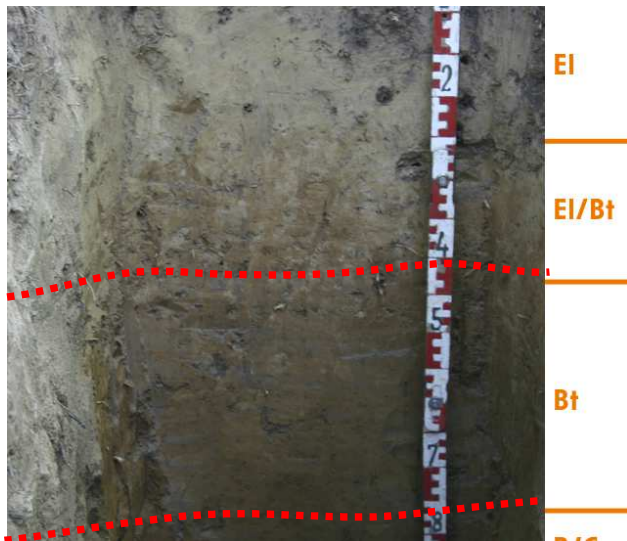
- vlivem **průsaku srážkové vody** dochází **k přesunu jílu** do nižších částí půdního profilu
- proces je typický pro **luvisoly**, vzniká tak jílem ochuzený (eluviální) a jílem obohacený (luvický) horizont
- přesun jílu je závislý na celé řadě faktorů, zejména na pH: optimum je rozmezí pH= 5,5-6,5,
- při nižších hodnotách pH dochází ke kolagulaci jílu vlivem zvýšené koncentrace Fe, Al, při vyšších hodnotách pH je kolagulace vyvolána vyšším množstvím vápníku

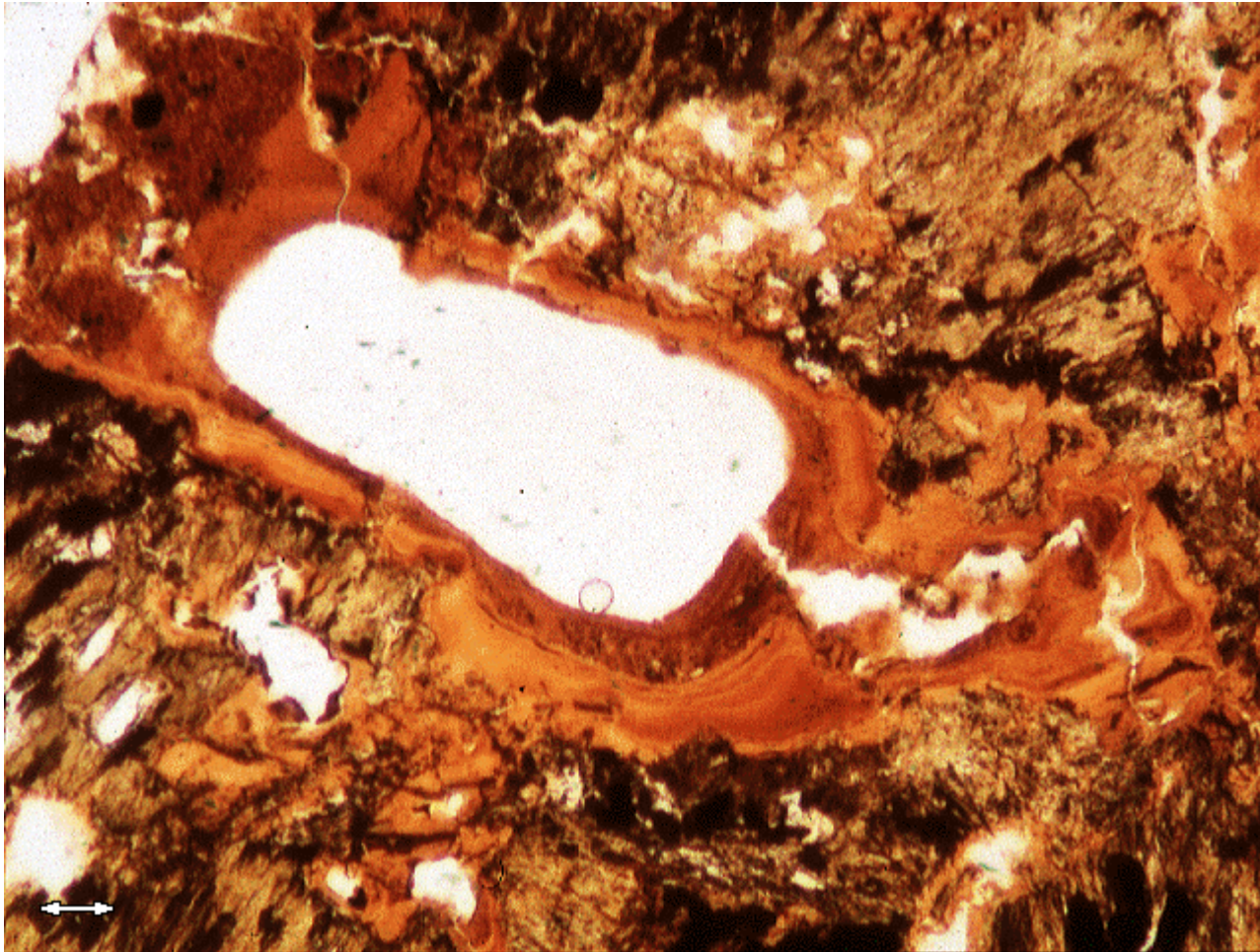
illimerizace (2/4)

Usazení jílu ve spodních částí půdního profilu může být podmíněno:

- a) změnou fyzikálních vlastností půdy – jsou zde malé póry, které jíl mechanicky odfiltrují
- b) změnou chemických vlastností půdy – vyšší koncentrace solí, např. Ca, které způsobí koljagulaci jílu

illimerizace (3/4)

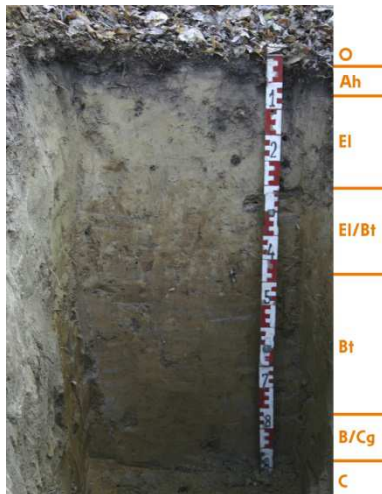

Koeficient texturní diferenciace

- číslo, které získáme tak, že určíme **obsah jílu ve dvou sousedních horizontech**, a vydělíme větší číslo (vrstva obohacená jílem) číslem menším (vrstva ochuzená)
- určuje se zejména u **Luvisolů**, používáme ho k rozlišení jednotlivých půdních typů

Hnědozem - index text. diference: 1,5 – 2,2

luvizem - index text. diference > 2,2

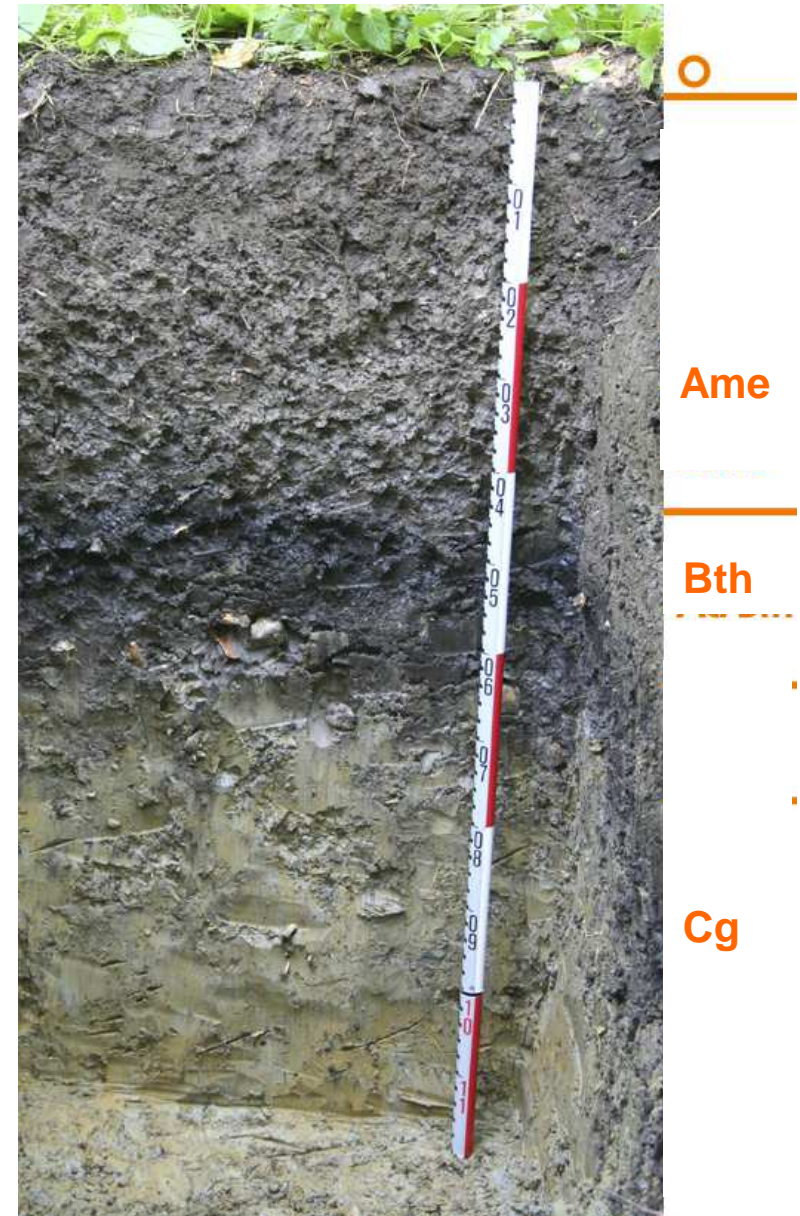
- např: obsah jílu v E1 = 30%, obsah jílu v horizontu Bt = 70% → index t. dif = 70/30 → 2,33 → jde o Luvizem

Referenční tř.: Luvisoly

Půdní typ : Šedozem

- **hl. znaky:**
- půda, která navazuje na výskyt černozemí. Nachází se v oblastech s nepatrně vyšším množstvím srážek, které zde vyvolávají počátek illimerizace. Vznikly tedy degradací = illimerizací černozemí
- v půdním profilu dominuje šedý melanický horizont Ame, který vznikl degradací černického horizontu. Byl illimerizací ochuzen o jíl a humus. Tyto složky se usadily v níže ležícím šedém luvickém horizontu Bth
- matečnou horninou je zde spraš
- **stratigrafie:** O-Ame (Ap)-Bth-Ck
- **subtypy:**
  - modální   – luvická
  - oglejená

Šedozem oglejená

Referenční tř.: Luvisoly
Půdní typ : Šedozem

Šedozem luvická

Referenční tř.: Luvisoly

Půdní typ : **Hnědozem**

- **hl. znaky:** v půdním profilu dominuje hnědé zbarvení; půdní profil je illimerizací rozdělen na **mírně vysvětlený horizont Ev** a **hnědý luvický horizont Bt** (zde se jílu usazuje), texturní diference více než 1,5; jsou zde výrazné povlaky jílu na agregátech
- **vznik:** pravděpodobně degradací černozemě při ochlazení klimatu (černozem → šedozem → hnědozem → luvizem; na spraších (polygenetických hlínách), na rovinách, či mírně zvlněném reliéfu, **1.-2.(3.) LVS**, pův. porosty: doubravy, **habrové doubravy**)
- **půdotvorný proces:** illimerizace
- **statigrafie:** **O** – **Ah**(An,Am) – **(Ev)** – **Bt** – **C**(Ck)
- **subtypy:**
  - modální
  - rubifikovaná
  - pelická
  - luvická
  - oglejená

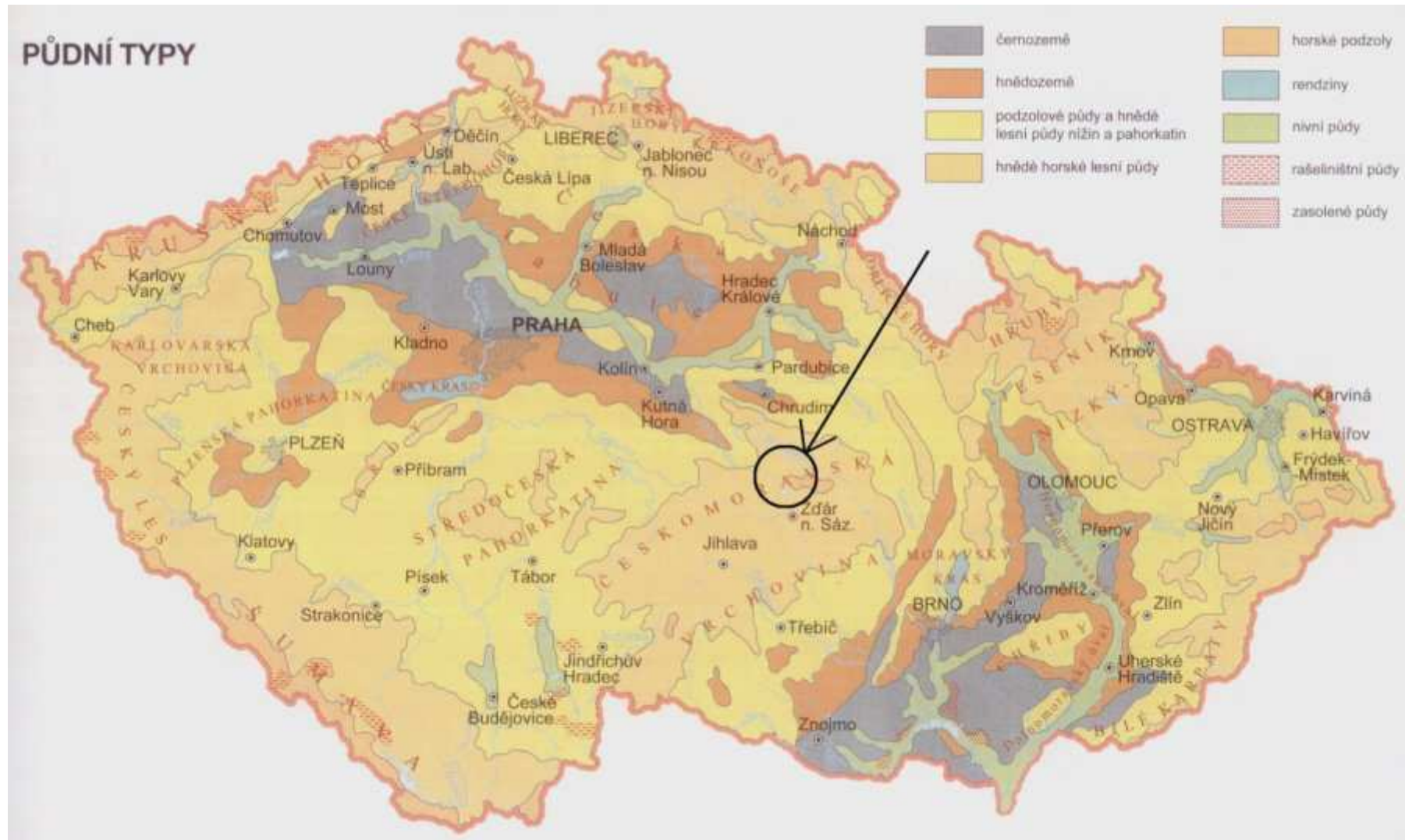
Referenční tř.: Luvisoly
Půdní typ : Hnědozem

Referenční tř.: Luvisoly

Půdní typ : Hnědozem

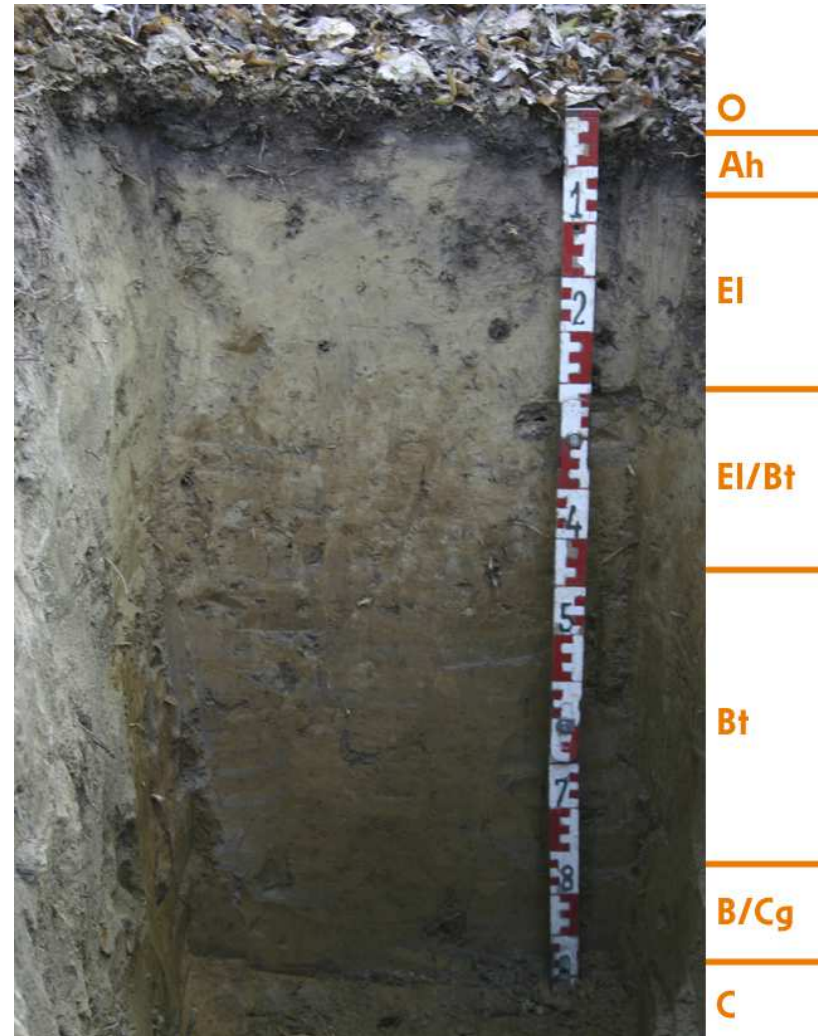
strana 29

Referenční tř.: Luvisoly

Půdní typ : **Luvizem**

- **hl. znaky:** půdy, které se nacházejí se na stejných substrátech jako hnědozemě. Na rozdíl od nich jsou situované ve **vyšších polohách** → vyšší množství srážek → intenzivnější illimerizační procesy, vznikají tedy **degradací = illimerizací z hnědozemí**
- půdní profil je výrazně rozdělený na **vysvětlený eluviální horizont El** (ochuzený o jílu) a **hnědý luvický horizont Bt** (obohacený o jílu)
- Index texturní diference je $> 2,2$
- **vznik:** ve stejném reliéfu jako hnědozemě, ve vyšších polohách (**2-5. LVS**), vznik jejich degradací (= illimerizací), původní je zde listnatý les (**dub, buk, habr, lípa**)
- **půdotvorný proces:** illimerizace
- čtyřfázová půda – diagnostické horizonty - Bt – argilický a eluviální horizont El.
- **stratigrafie:** - **O** – **Ah**(Ap) – **El** – **Bt** – **C**
- **subtypy:**
  - modální
  - rubifikovaná
  - arenická
  - oglejená
  - dystrická

Brunifikace

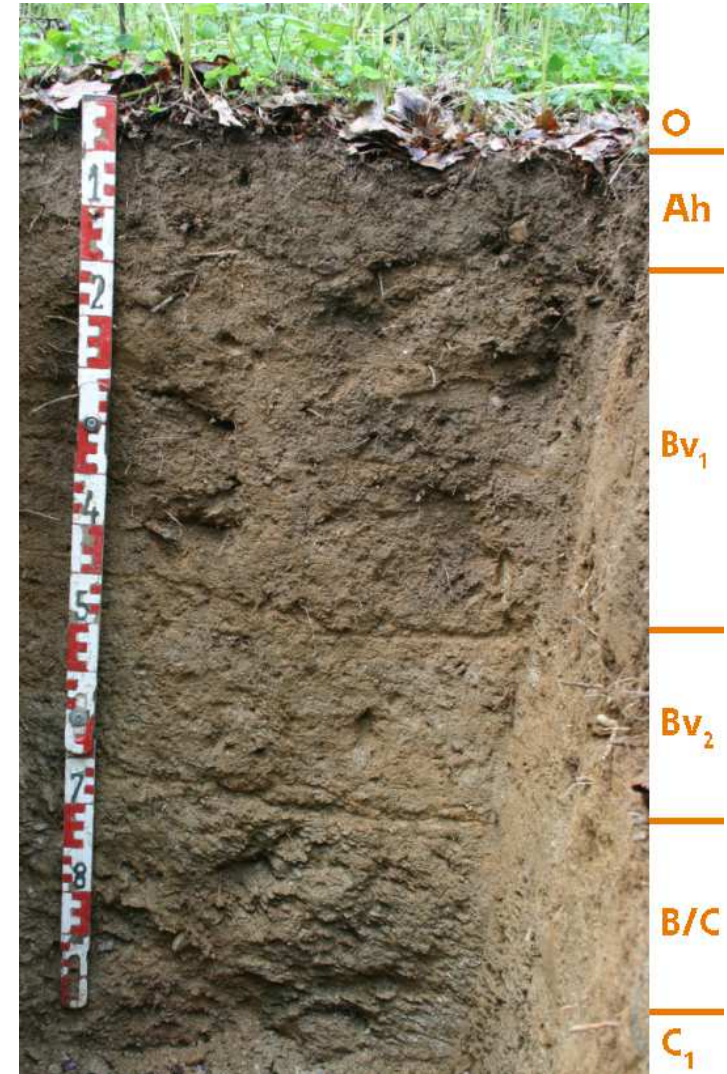
- proces, který probíhá v půdách s obsahem **silikátů**, které obsahují dvojmocné železo
- Tyto minerály zde zvětrávají tak, že se z nich **uvolňují oxidy Fe a jí**
- tyto složky dodávají půdě typické hnědé zbarvení, proto se tento proces často označuje také jako hnědnutí
- proces typický pro brunifikační horizonty kambizemí
- brunifikace probíhá při **pH<7**, na karbonátových horninách nejprve proto musí dojít k odvápnění a přirozené acidifikaci, pak může nastoupit tento proces

Referenční tř.: Kambisoly

Půdní typ : **Kambizem**

- **hl. znaky:** tuto půdu v terénu poznáme podle **dominantního brunifikačního horizontu Bv**, který určuje její převážně hnědé zbarvení, jeho hloubka může být i kolem 1 m
- tento horizont vznikl díky půdotvornému procesu brunifikace = hnědnutí
- může se vyvinout téměř na všech horninách, s tím souvisí jejich značná texturní, skeletovitá i trofické rozmanitost
- **naše nejrozšířenější půda, zaujímá 57% LPF**
- **vznik:** většinou na území s členitým reliéfem, **2-7.LVS**, původní jsou listnaté a smíšené lesy (dub, buk, jedle) u oligobazických i jedle a smrk
- **stratigrafie** : **O** – **Ah** (Am, Au, Aa) – **Bv** – **IIC**
- **subtypy:**
  - modální
  - melanická
  - andická
  - oglejená
  - fluvická
  - dystrická
  - arenická
  - psefitická
  - luvická
  - umbrická
  - rubifikovaná
  - glejová
  - vyluhovaná
  - litická
  - pelická
  - rankerová

Referenční tř.: Kambisoly

Půdní typ : Kambizem

Referenční tř.: Kambisoly

Půdní typ : Kambizem

Kambizem rubifikovaná

Kambizem oglejená

Referenční tř.: Kambisoly

Půdní typ : Kambizem

Referenční tř.: Kambisol
Půdní typ : Kambizem

Kambizem litická

Kambizem psefitická

Referenční tř.: Kambisolý

Půdní typ : Kambizem

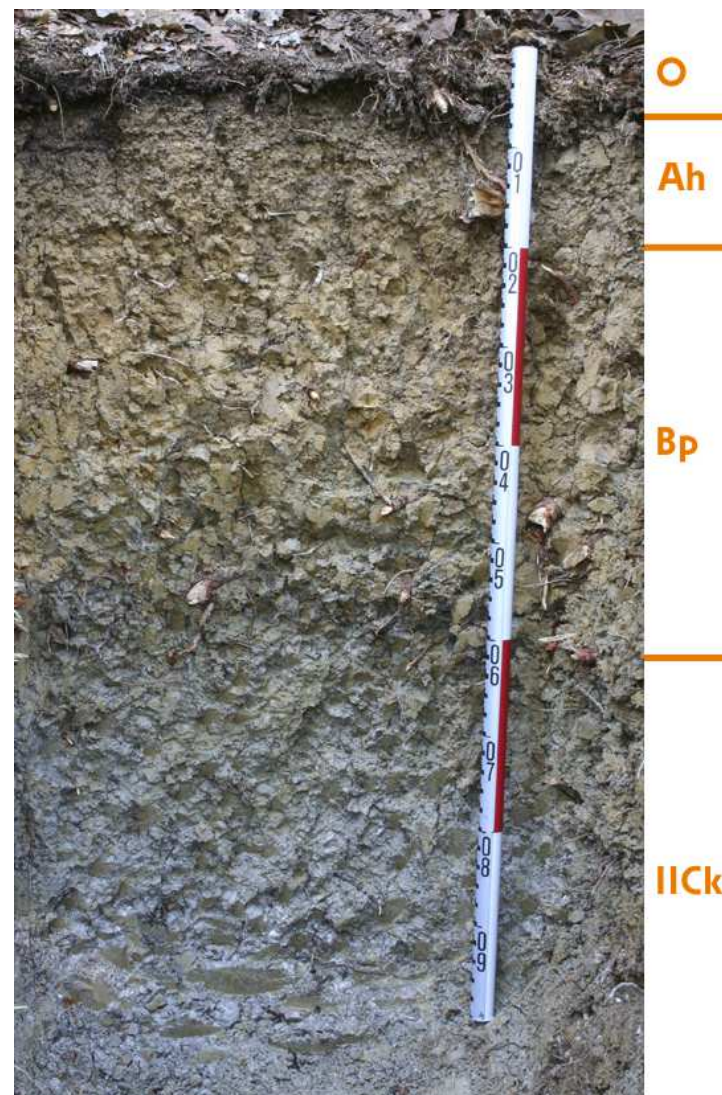

Kambizem bývá někdy v terénu zaměňována za hnědozem. Mají často podobnou barvu, nápadným rozdílem je ale vždy určitá skeletnatost, zatímco hnědozemě, které se vyvinuly na spraši či polygenetických hlínách jsou vždy bez skeletu.

Referenční tř.: Kambisoly

Půdní typ : Pelozem

- **hl. znaky:** typická je zde přítomnost **kambického pelického horizontu Bp** s vysokým obsahem jílu (frakce < 1mikrometr má zastoupení více než 35% alespoň v části horizontu)
- vyvíjejí se na těžkých půdotvorných substrátech = jílovité **břidlice, jíly, slíny**
- podobné kambizemím, ale mají vysoký obsah jílu
- **stratigrafie:** **O – Ah (Am) – Bp – IIc**
- **subtypy:**
  - modální
  - oglejená
  - melanická
  - vyluhovaná

Pelozem vyluhovaná

Podzolizace (1/3)

- Proces, kdy dochází k **posunu Fe, Al a humusových látek** do spodních částí půdního profilu
- V profilu je tento proces nápadný vznikem **vybělených= eluviálních horizontů**, ze kterých byl vymyto Fe, Al a došlo zde k destrukci jílu vytvoření **tmavých humusosesquioxidických a rezivých sesquioxidických horizontů**, kde se tyto látky vysráží
- Jde proces typický pro půdy z referenční třídy podzosoly

Podzolizace (2/3)

Podmínky pro podzolizaci:

- a) **Kyselá a chudá podloží**
- b) Nadložní humus morových forem (kyselý opad, chladné a vlhké klima)
- c) Promyvný typ půdního režimu = zrnitostně **lehčí půdy** a vyšší množství srážek

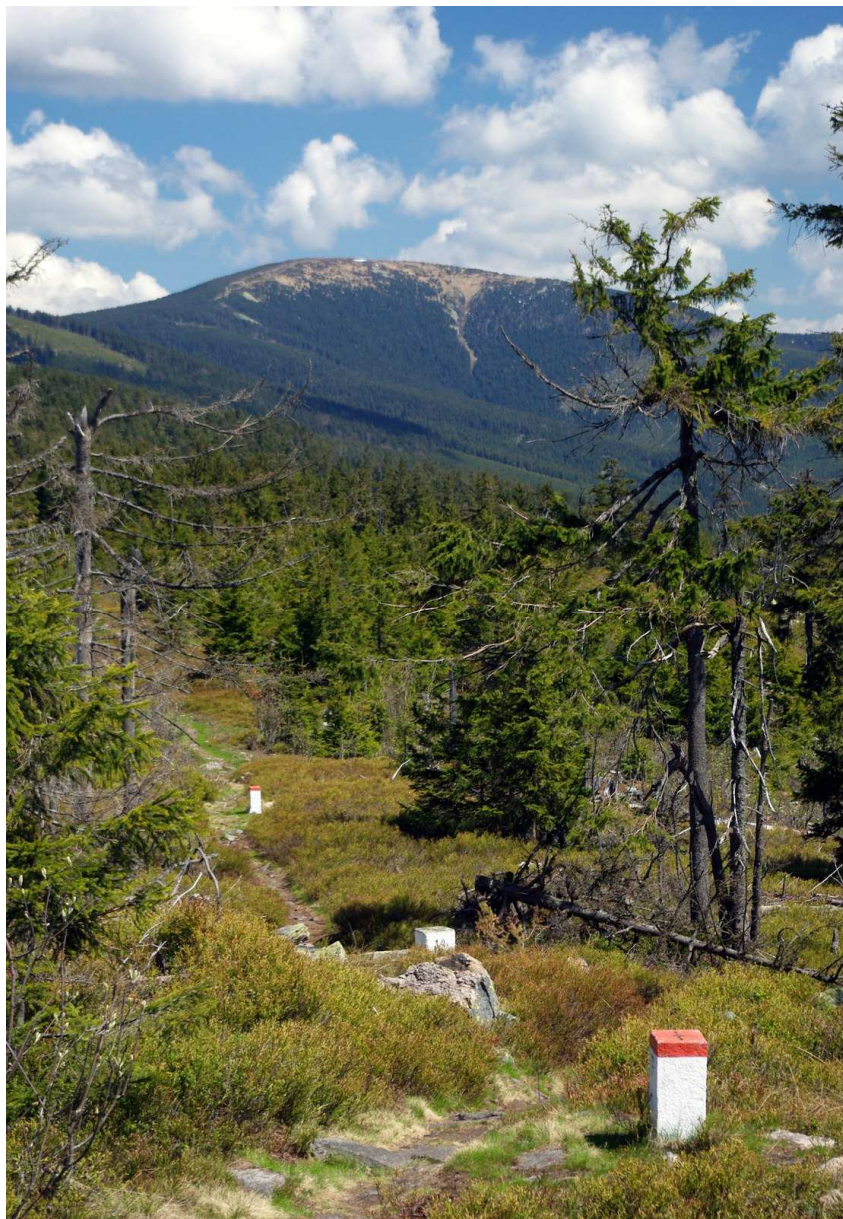
Vlastní průběh podzolizace:

- Z nadložního humusu prosakují agresivní humusové kyseliny, které v A horizontu způsobují rozpad jílovitých částic a vymývají z této vrstvy Fe, Al, tím se tento horizont odbarvuje
- V tomto horizontu zůstávají převážně odolné částice křemene, které dodávají této vrstvě šedý až bílý odstín, vzniká tzv. eluviální=Ep horizont.
- Migrující Fe, Al a humusové látky se vysráží v níže ležících vrstvách půdního profilu a vzniká tak tmavý Bh_s (humusosquioxidický horizont s obsahem humusu, Fe, Al) a rezivý Bs (= sesquioxidický horizont s obsahem Fe, Al) horizont.

Podzolizace (3/3)

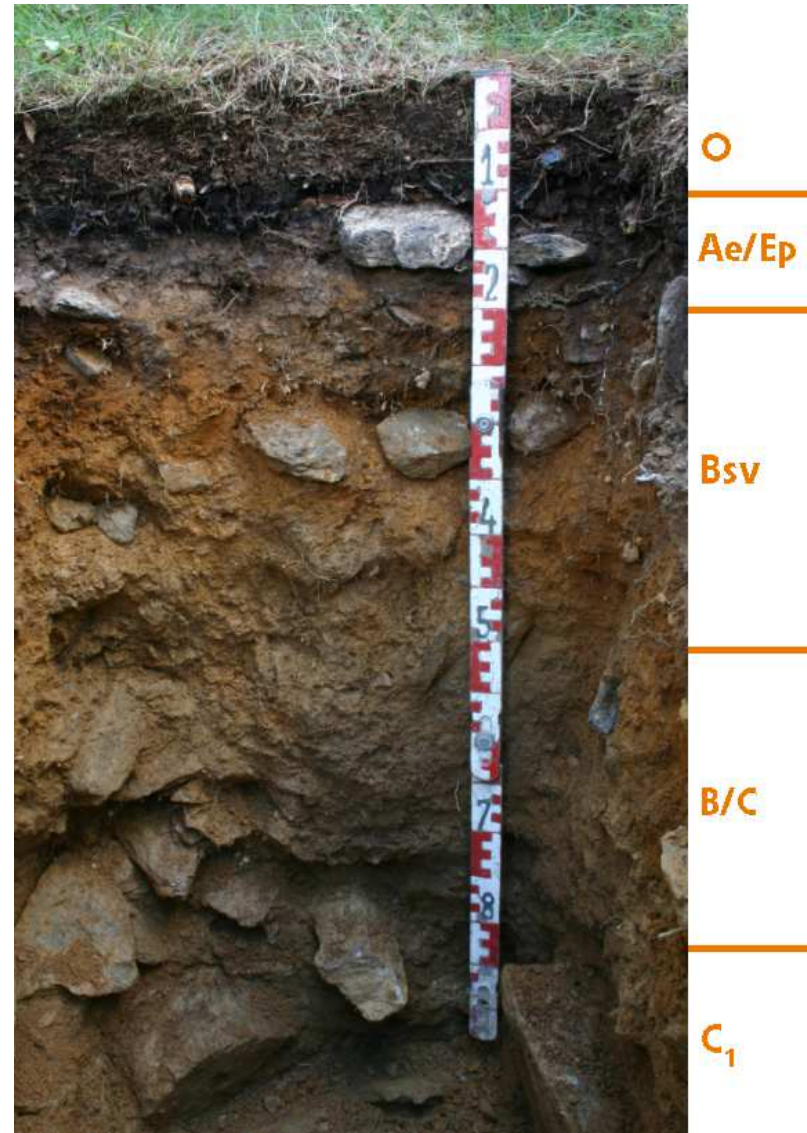
strana 41

Referenční tř.: Podzosoly

Půdní typ : Kryptopodzol

- **hl. znaky:** poznáme dle rezivě zbarveného horizontu Bsv. Tento horizont zde vzniká v důsledku počátečního stadia podzolizace, vysrážením oxidů Fe.
- vzniká tam, kde jsou dobré podmínky pro podzolizaci: zpravidla na kyselých, zrnitostně lehčích horninách (např. žula, rula, svor, syenit...); další podmínkou vzniku je vyšší nadmořská výška, zpravidla se vyskytuje v 6.-7.LVS
- původní jsou zde smíšené porosty s převahou buku, smrku, jedle
- **stratigrafie:** O – Ah – Ae/Ep – Bsv – C
- **subtypy:**
  - modální
  - glejový
  - arenický
  - oglejený
  - litický
  - rankerový

Referenční tř.: Podzosoly
Půdní typ : Kryptopodzol

Kryptopodzol rankerový

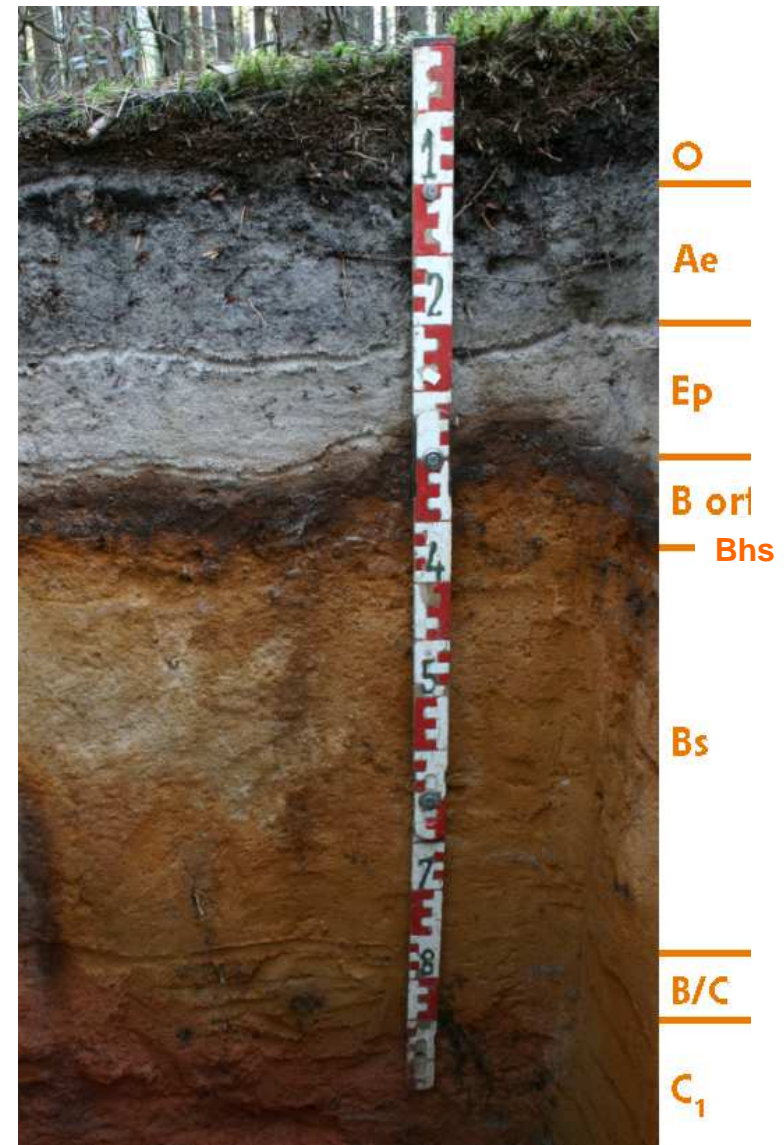

Kryptopodzol arenický

Referenční tř.: Podzosoly

Půdní typ : Podzol

- **hl. znaky:** půdní profil je výrazně rozdělen na vybělený eluviální horizont Ep a iluviální horizonty: humusosesquioxidický =Bhs (je tmavý) a sesquioxidický = Bs (je rezivý).
- vzniká podzolizací, ta zde probíhá intenzivněji než u kryptopodzolů
- **vznik:** dobré podmínky pro podzolizaci jsou tam, kde je promyvný vodní režim půdy, dle výskytu rozlišujeme 2 typy podzolů:
  - 1) horské podzoly, vznikají v podmínkách 7.-9. LVS, na kyselých horninách, pod porosty smrku a kleče
  - 2) podzoly nižších poloh, vznikají v 3-5.LVS, na vátých pískách, pod porosty borovice
- **stratigrafie:** O-Ah(Ae)-Ep-Bhs-Bs-C
- **subtypy:**
  - modální
  - glejový
  - arenický
  - histický
  - humusový
  - oglejený
  - litický
  - rankerový
  - psefitický

Referenční tř.: Podzosoly
Půdní typ : Podzol

Podzol litický

Podzol arenický

Referenční tř.: Podzosoly

Půdní typ : Podzol

Oglejení (1/3)

- Proces, kdy dochází při nadměrném přemokření půdy k transformaci železa, v půdním prostředí se pak tyto změny projevují přítomností bílých ($\text{Fe}^{\text{II}+}$) a rezivých znaků ($\text{Fe}^{\text{III}+}$).
- **Průběh procesu:** Při nadměrném zamokření půdy (>80% pórů) je vyplněno vodou dochází k poklesu aktivity půdních mikroorganismů, kdy přestanou rozkládat organickou hmotu, která se zde začne hromadit. Půdní mikroorganismy začnou dýchat na účet sloučenin, které jsou schopny redukce (Fe^{III} , $\text{Mn}^{\text{IV}}+\text{V}^{\text{II}}$, S). Při redukci těchto sloučenin se totiž uvolňuje kyslík. Železo tak přechází z Fe^{III} na Fe^{II} formu, která dodává půdě bělavý odstín.

Oglejení (2/3)

Pseudoglejový proces

- nastává, pokud je přemokření půdy jen periodické, a opětovně dochází k proschnutí půdy. Při tom se Fe^{II+} zpátky oxiduje na Fe^{III+} , které se projevuje rezivými znaky.
- v těchto půdách se střídají bílé plochy s Fe^{II+} s rezivými plochami s Fe^{III+} , které stačí během suchého období dobře proschnout. Vzniká tak typický mramorovaný horizont Bm, tento půdotvorný proces je typický pro Stagnosoly.
- zamokření je způsobeno pouze srážkovou vodou

Oglejení (3/3)

Glejový proces

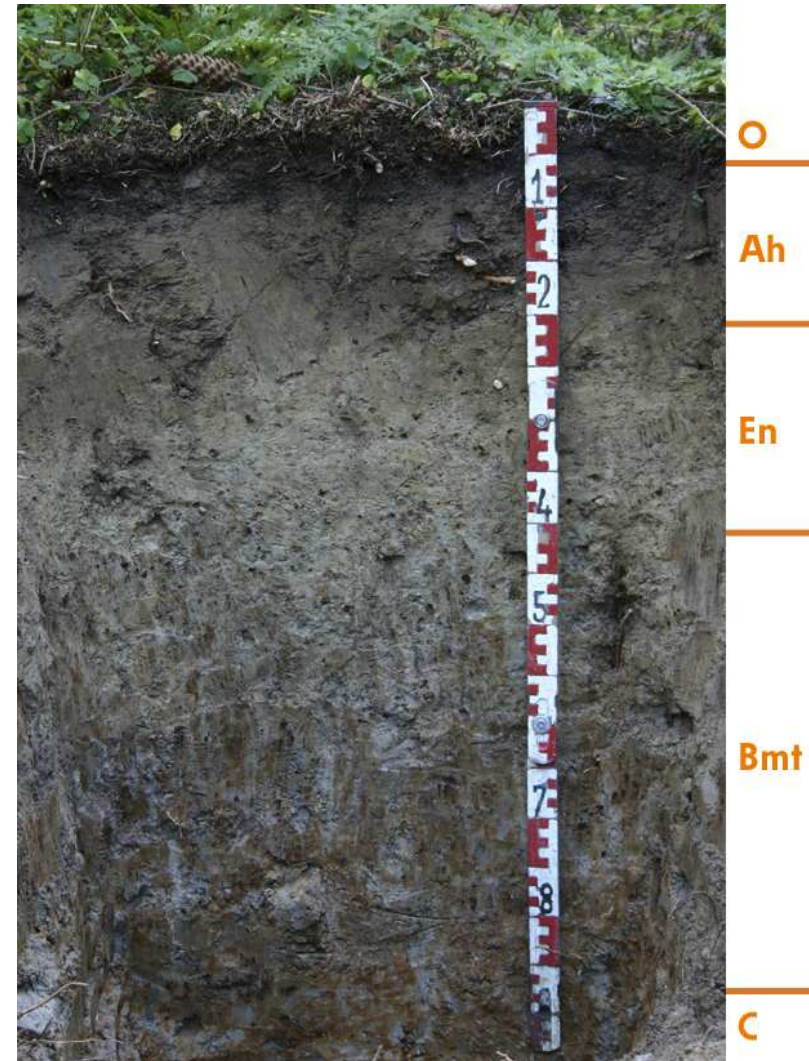
- nastává, pokud je přemokření půdy stálé, přemokření je způsobeno zvýšenou hladinou spodní vody
- železo zde zůstává v redukované formě Fe^{II+} , způsobuje bělavou bavu glejových horizontů, dále vytváří s fosforem modře zbarvené znaky, s hliníkem zelené znaky a se sírou šedočerný sirník
- Rezivé skvrny, i když méně intenzivní se vytvářejí i v případě trvalého zamokření:
  - a) nad redukční (bělavou) zónou – kapilárním zdvihem se sem dostává voda, která sem dopravuje Fe^{II+} , které se při kontaktu se vzduchem oxiduje na Fe^{III+}
  - b) v redukční zóně – kanálky po kořenech rostlin sem proniká vzduch, na stěnách těchto kanálků se vysráží Fe^{III+}

Referenční tř.: Stagnosoly

Půdní typ : Pseudoglej

- **hl. znaky:** nejvýraznějším znakem této půdy je mramorovaný horizont Bm ve střední části půdního profilu. Jedná se o půdu, která vzniká periodickým přemokřováním v důsledku stagnace srážkové vody.
- **vznik:** zamokřování p. profilu je způsobeno sníženou propustností pro vodu. Vznik pseudogleje může být podmíněn:
  - a) pedologicky – pseudogleje vzniklé z luvizemí vlivem snížené propustnosti luvického (Bt) horizontu
  - b) geologicky – pod propustnou vrstvou sprašové zvětraliny jsou uloženy třetihorní jíly, které způsobují stagnaci vody
- v rovinatých částech reliéfu či pod svahy, 2.-7. LVS, původními dřevinami jsou: Fageto-Querceta, Querceto-Fageta, Pineto- Piceeta
- **statigrafie:** O – Ahg, (Ahn) – En, (Ew) – Bm – BCg – Cg
- **subtypy:**
  - modální
  - kambický
  - hydroeluviovaný
  - pelický
  - luvický
  - glejový
  - vyluhovaný
  - dystrický

Referenční tř.: Stagnosoly

Půdní typ : Pseudoglej

Referenční tř.: Stagnosoly
Půdní typ : Pseudoglej

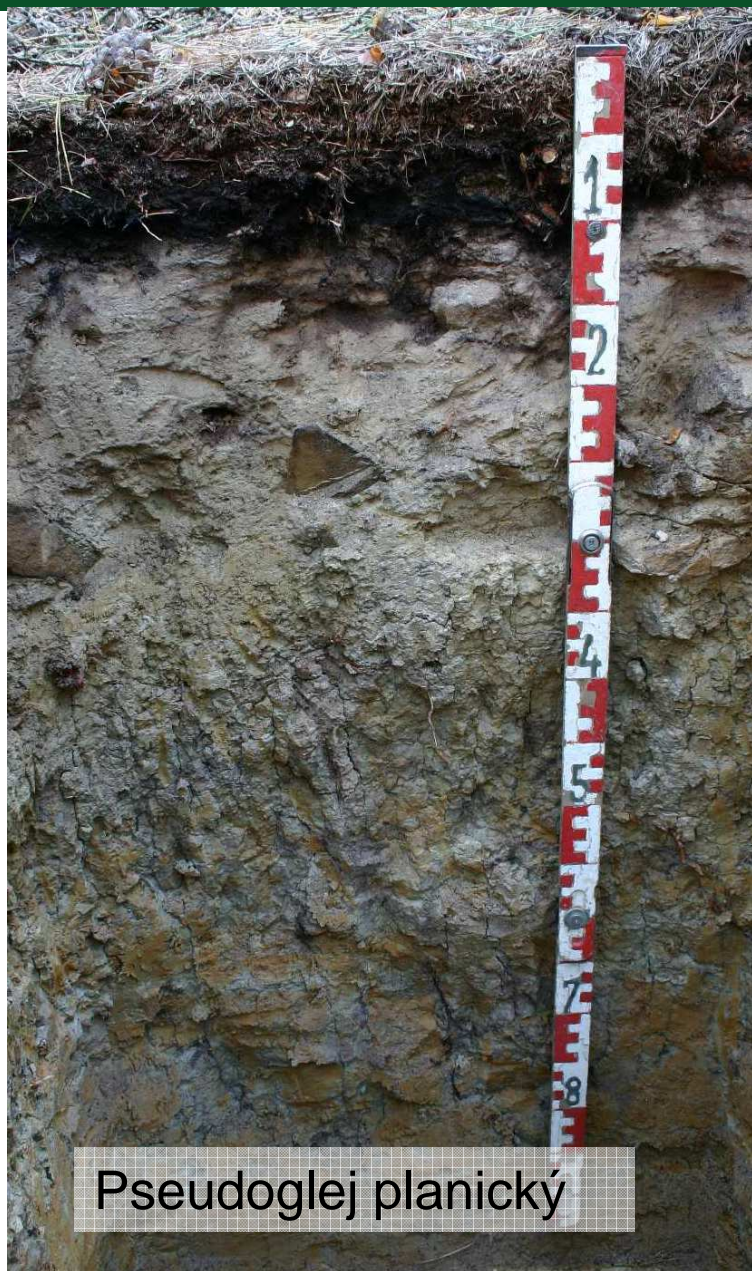

Pseudoglej glejový

Pseudoglej hydroeluviovaný

Referenční tř.: Stagnosoly
Půdní typ : Pseudoglej

Pseudoglej planický

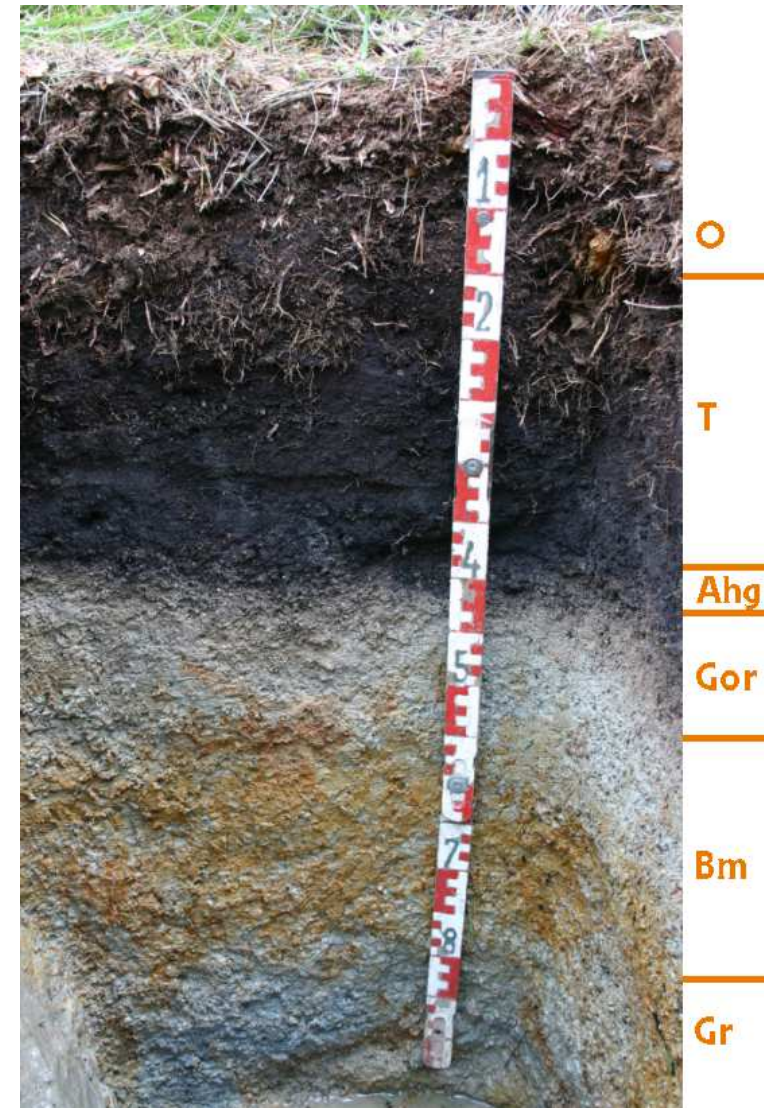

Pseudoglej dystrický

Referenční tř.: Stagnosoly

Půdní typ : Stagnoglej

- **hl. znaky:** podobný pseudogleji, vzniká také periodickým převlhčením p. profilu vlivem stagnace srážkové vody, období převlhčení je zde ale podstatně delší.
- Na rozdíl od pseudogleje je nad mramorovaným horizontem (Bm) uložen ještě glejový redukčně oxidační horizont (Gor), který svědčí o dlouhodobém převlhčení půdy
- **vznik:** obdobně jako u pseudoglejů, období převlhčení je zde podstatně delší
- **stratigrafie:** Ot - Ahg či At - Gro - Bm - Cg
- **subtypy:**
  - modální
  - pelický
  - histický

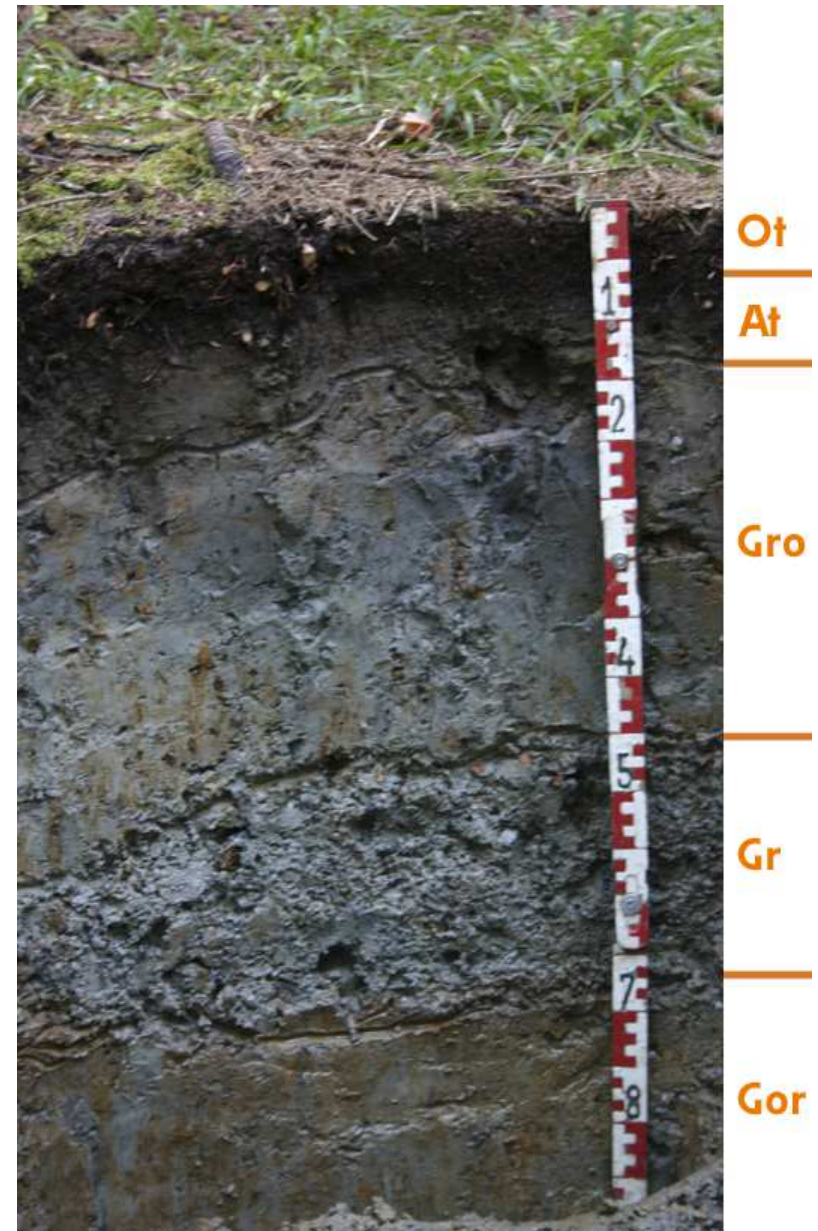

Stagnoglej histický

Referenční tř.: Glejsoly

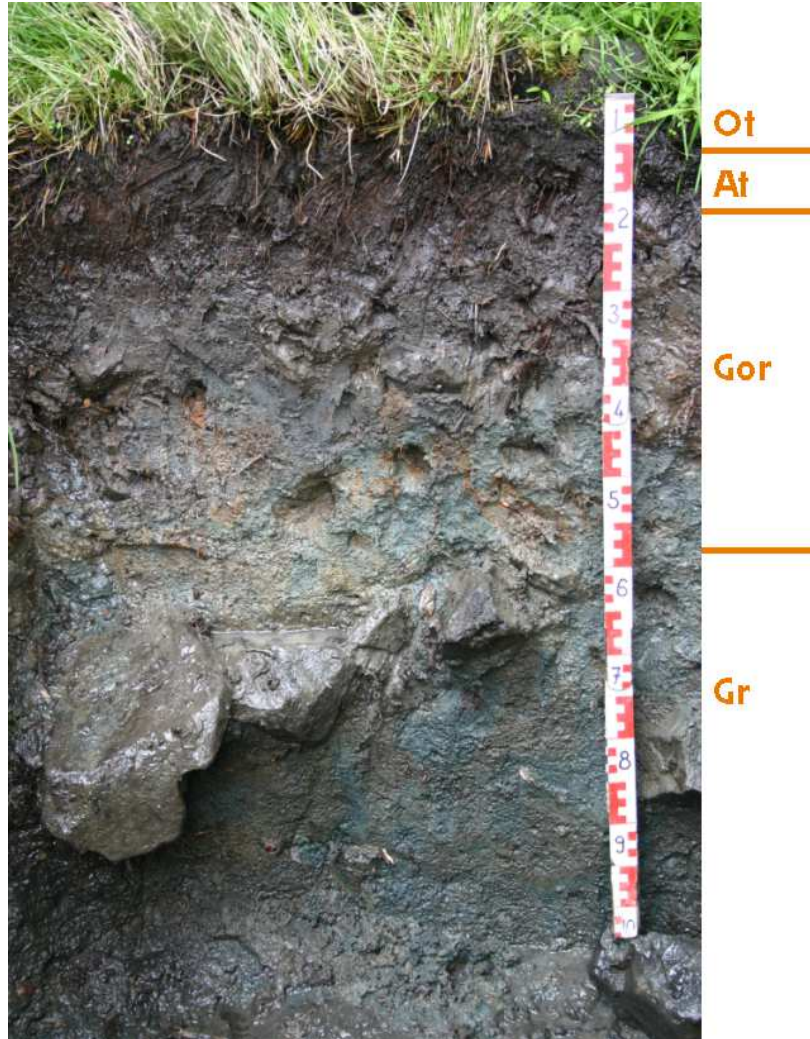
Půdní typ : Glej

- **hl. znaky:** na rozdíl od stagnosolů vznikají v důsledku zvýšené hladiny spodní vody, převlhčení půdního profilu trvá po většinu roku. Redukční podmínky jsou zde tedy mnohem výraznější
- v hloubce do 0,6 m se vyskytuje šedě zbarvený glejový redukční horizont
- **vznik:** jedná se o tzv. azonální půdy - vznikají v různých nadm. výškách, vždy ale vázány na zvýšenou hladinou spodní vody – terénní úžlabiny, či v blízkost vodních toků nebo nádrží
- **stratigrafie:** Ot - At až T - Gro či Gor - Gr
- **subtypy:**
  - modální
  - povrchový
  - histický
  - arenický
  - flufický
  - akvický
  - pelický
  - sulfický

Referenční tř.: Glejsoly

Půdní typ : Glej

Glej modální

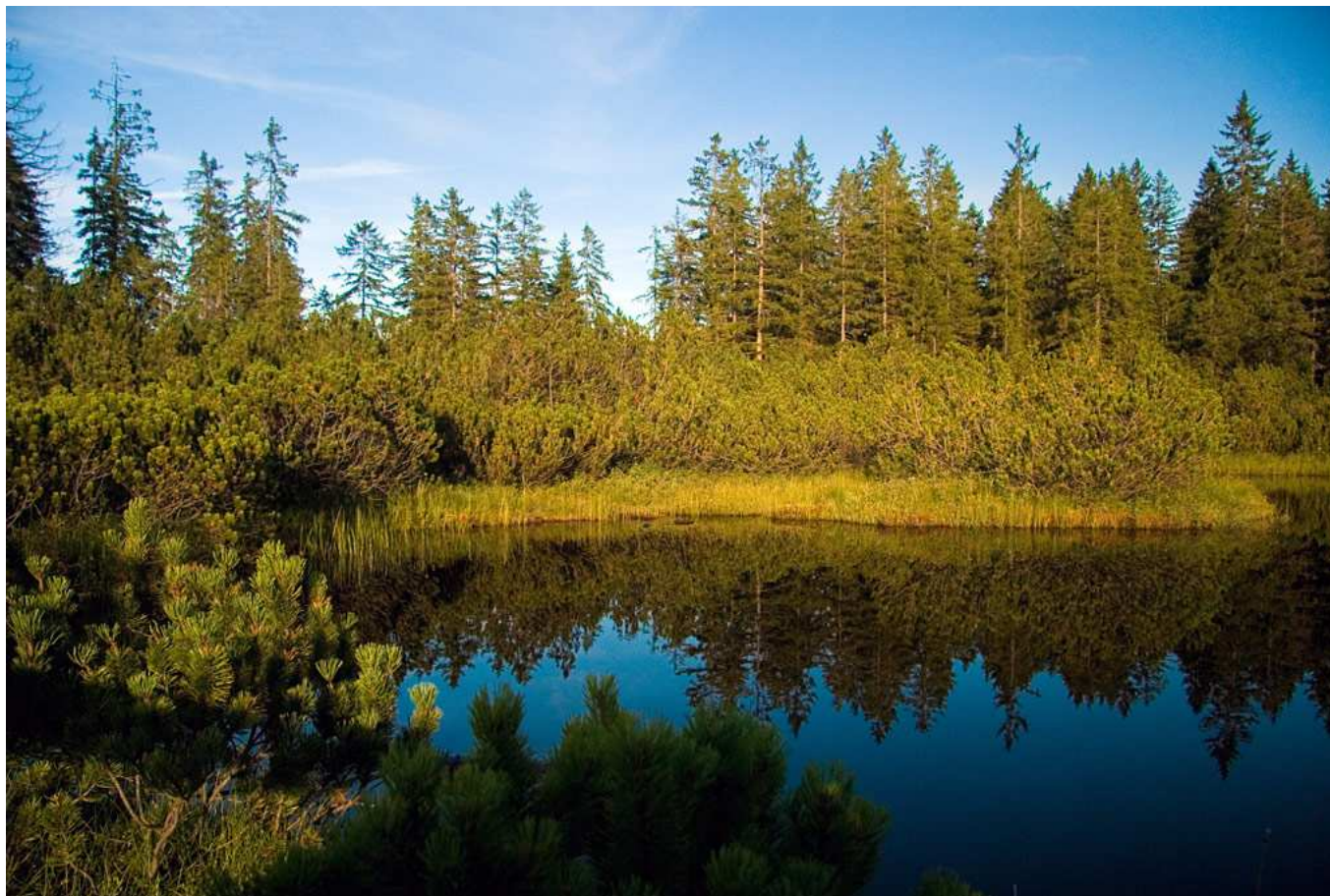
Referenční tř.: Organosoly

Půdní typ : Organozem

- **hl. znaky:** nejvýraznějším znakem je přítomnost rašelinného horizontu T o mocnosti > 50 cm
- **vznik:** v podmínkách výrazného převlhčení půdního prostředí. Dochází zde k nedokonalému rozkladu organických látek, tzv. rašelinění a jejich následnému hromadění
- **subtypy:**
  - fibrická
  - saprická
  - sulfidická
  - litická
  - mesická
  - humolitová
  - glejová

Referenční tř.: Organosoly
Půdní typ : Organozem

Referenční tř.: Organosoly

Půdní typ : Organozem

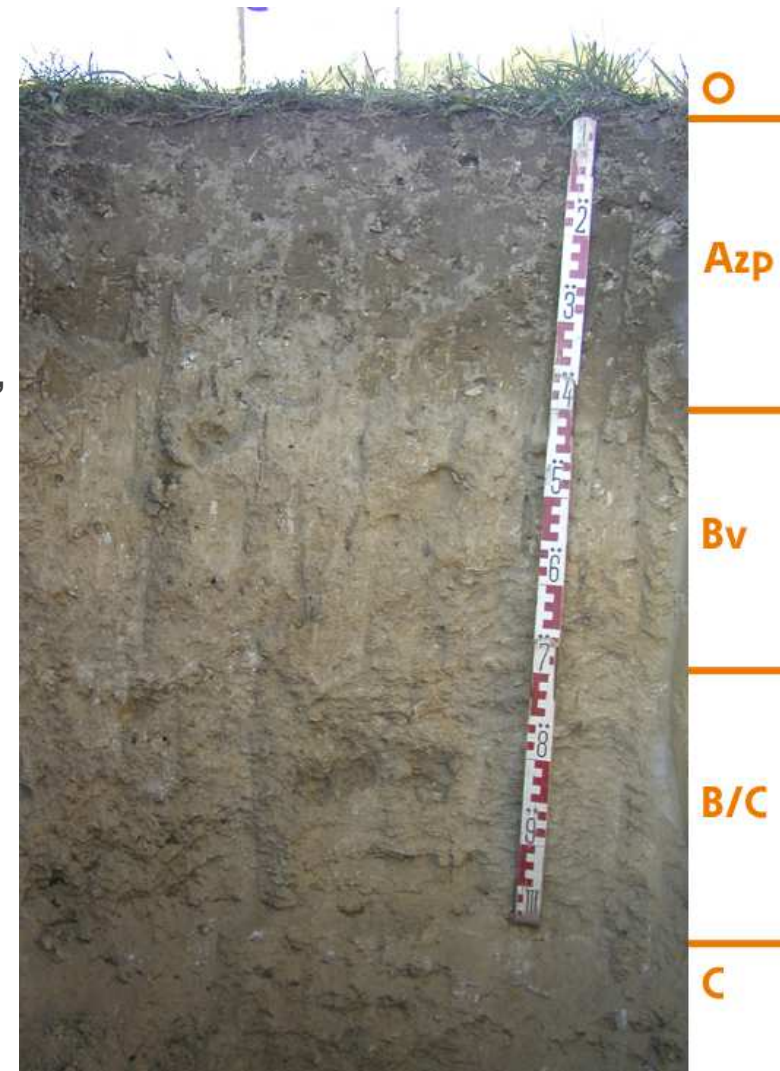

- Slatinné rašeliniště Červené blato (Třeboňská pánev) s organozemí saprickou

Referenční tř.: Antroposoly

Půdní typ : Kultizem

- **hl. znaky:** jedná se o půdy vzniklé činností člověka. Antropogenní vliv zde již přesahuje běžnou orbu a hnojení, které běžně provádějí zemědělci na polích
- [u takto obdělávaných půd při určování ponecháváme původní půdní typ, mění se pouze sekvence horizontů. Prooranou vrstvu označujeme jako Ap (orniční horizont), např- obdělávaná hnědozem: Ap-Ev-Bt-B/C-C místo původní lesní O-Ah-Ev-Bt-B/C-C]
- půda je tedy pozměněná do větší hloubky, zpravidla hloubkovým vnášením hnojiv, hloubkovým kypřením
- na rozdíl od Antrozemí vznikají na původních substrátových horizontech (tzv. v „in situ“)
- **subtypy:**
  - hortická   – kypřená
  - skarifikovaná
  - rigolovaná

kultizem rigolovaná

Referenční tř.: Antroposoly

Půdní typ : Antrozem

- **hl. znaky:** jde o půdy, které vznikly nakupením substrátů (zemina, odvaly z kamenolomů, odpady atd.), které byly získané při těžební a stavební činnosti. Svrchní vrstvy jsou často rekultivačně upraveny (zúrodněny) aby mohly být zalesněny, (např. zapravením humusu).
- půdní profil je tedy v celé hloubce uměle vytvořen člověkem, včetně substrátového horizontu C
- **stratigrafie:** Az-C
- **subtypy:**
  - glejová
  - hlubokohumózní
  - překrytá
  - terasová
  - pelická
  - thionická
  - oglejená
  - humózní
  - skeletovitá
  - urbická
  - redukovaná
  - kontaminovaná

Antropozem hlubokohumózní na deponiu

Referenční tř.: Antroposoly

Půdní typ : Antrozem

Referenční tř.: Andosoly

Půdní typ : Andozem

- **hl. znaky:** jde o půdy, které se vyvíjejí na sopečných horninách (sopečné tufy, ...). V ČR nebyly identifikovány, daleko běžnější jsou v SR, Japonsko, na Novém Zélandě
- Při zvětrávání sopečných hornin se uvolňují jílové minerály typu alofan, které způsobují specifickou vlastnosti těchto půd, kterou se odlišují od všech ostatních p. typů → mají za následek, že tyto půdy mají velmi vysokou vodní a sorpční kapacitu.
- Typický je hluboký a silně humózní andický horizont, pod ním je kyprý kambický andický horizont
- **stratigrafie:** O či Ap-An-Ba-C

Zasolení (1/3)

- dochází k hromadění solí v půdě a vznikají zasolené S horizonty
- průběh: probíhá v aridních oblastech, kde převládá výpar nad srážkami a je zde zasolená spodní voda. V takových podmínkách dochází ke kapilárnímu zdvihu takto zasolené vody. Na povrchu se tato voda odpařuje, ale soli v půdě zůstávají a hromadí se zde.
- půdotvorný pochod typický pro půdy referenčních tříd Salisoly a Natrisoly

Zasolení (2/3)

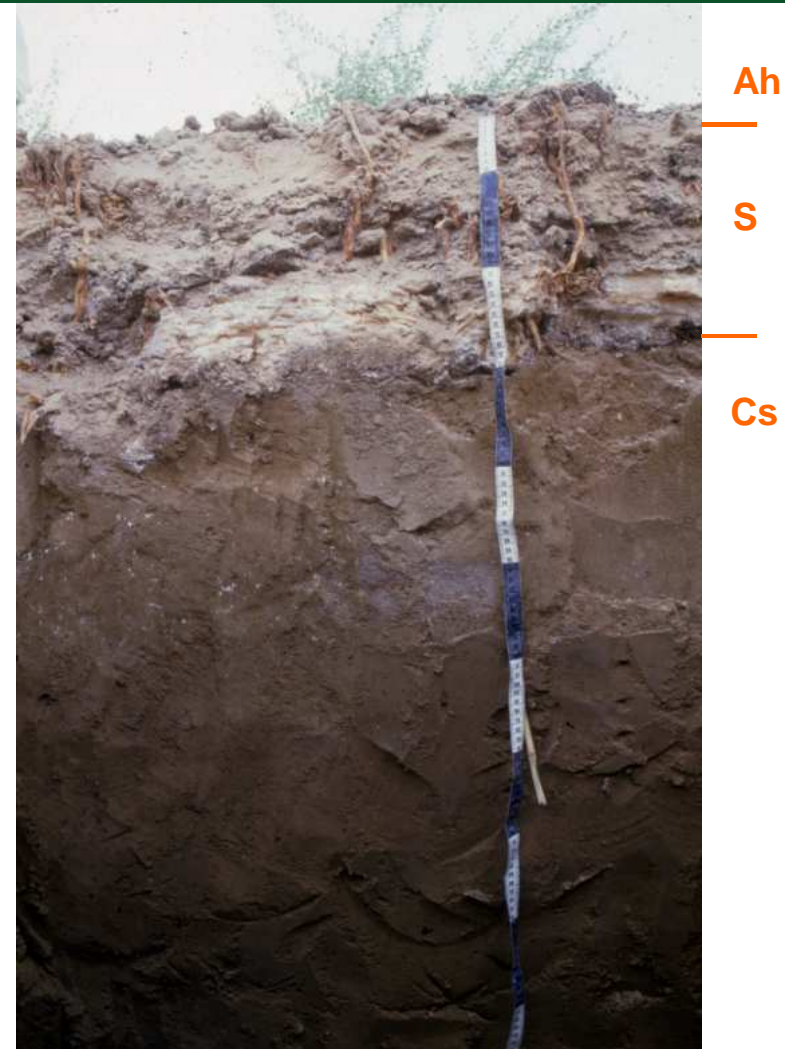
Zasolení (3/3)

Referenční tř.: Salisoly

Půdní typ : Solončak

- **hl. znaky:** jde o půdy s vysokým obsahem sodných solí. Sůl je v celém profilu, nejvíce je však nahromazena v solončakovém horizontu S
- u těchto půd dochází k opakovanému kapilárnímu zdvihu či povrchovému zaplavení slanou vodou. Voda se z půdy odpařuje a soli se zde hromadí.
- u nás se vyskytuje vzácně na Jižní Moravě
- **stratigrafie:** Ah - S - Cs

Referenční tř.: Natrisoly

Půdní typ : Slanec

- **hl. znaky:** jedná se o půdu, která vzniká degradací solončaků, například po snížení hladiny podzemní vody. U těchto půd pak začne převažovat průsak nad vzlínáním a dochází k vymývání solí, které se usazují v hlubších vrstvách
- vymýváním solí vzniká pro tuto půdu typický eluviální horizont Es (= soloncový ochuzený horizont)
- V ČR se tyto půdy nenachází
- **stratigrafie:** Ah-Es-Bn-BC-C